

ภาระหนี้สินของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่
Debt Burden of Non-commissioned Officers of the 5th Special Forces

Regiment, Chiang Mai Province

พัชรพรรณ ลังการ์สิทธิ์¹ และ วรลักษณ์ หิมะกลัส²

Patcharapan Lungkasit¹ and Woraluck Himakalasa²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สิน และลักษณะหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบของข้าราชการทหารชั้นประทวน จำนวน 300 คน ใน 3 หน่วยงาน ได้แก่ สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5, สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 และสังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 2

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีชั้นยศสิบเอก อายุ 20 – 30 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายหรือเทียบเท่า มีสถานภาพสมรสและส่วนใหญ่ยังไม่มีบุตร อาศัยบ้านพักสวัสดิการ รายได้จากการทำงาน ประจำเฉลี่ย 21,222 บาทต่อเดือน และมีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย 360,817 บาทต่อปี ด้านปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สิน 3 อันดับแรก ได้แก่ ระดับรายได้ของครัวเรือนต่อปีต่ำ สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคพื้นฐานในชีวิตประจำวันต่อรายได้ครัวเรือนสูง และสัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้ต่อรายได้ครัวเรือนสูง

ในด้านหนี้สินในระบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวงเงินสินเชื่อในระบบเฉลี่ย 794,267 บาท อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 6.2 ต่อปี มีระยะเวลาในการกู้สินเชื่อเฉลี่ย 14 ปี สำหรับหนี้สินนอกระบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวงเงินสินเชื่อนอกระบบเฉลี่ย 91,964 บาท อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 6.8 ต่อเดือน ระยะเวลาในการกู้เฉลี่ย 2 ปี โดยวัตถุประสงค์ในการกู้สินเชื่อทั้งในและนอกระบบคือเพื่อนำไปชำระหนี้หรือเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ : ภาระหนี้สิน, หนี้, เชียงใหม่, ข้าราชการทหารชั้นประทวน

ABSTRACT

This study aims to examine socio-economic characteristics, factors causing indebtedness, and terms and conditions of debts in both formal and informal systems of non commissioned officers in the Royal Thai Army. The needed information was collected from 300 samples of non commissioned officers belonging to the 1st and the 2nd Special Battalions under the 5th Special Forces Regiment.

The findings revealed that most of the samples could be described as serving in the rank of sergeant, aged 20 – 30 years old, with high school education or equivalent, married without child dependence, living in the welfare housing, with average revenue 21,222 baht per month and the average income household 360,817 baht per year. The top three factors bringing about their indebtedness were found to be the low level of household income per

year, the proportion of basic daily living expense is high and the proportion of the debt repayment to high in the total household income.

On the typical features of indebtedness in the formal credit system, the investigation found most of the relevant non-commissioned officers made borrowing on the average 794,267 baht per person, paying interest at the rate of 6.2 % per year, with averagely 14 years' term of borrowing. In addition, the informal credit system has found the average loan 91,964 baht per person, the average interest rate of 6.8 % per month and generally for two years' loan term. The main reason for them to get informal loan was to use the money for either spending on daily life consumption goods and services or paying off the existing debt, using car/motorcycle as collateral. In general, the lenders were their colleagues.

Key words : Debt Burden, Debt, Chiang Mai, Non-commissioned Officers

ที่มาและความสำคัญ

ปัญหาหนี้สินเป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญระดับประเทศ โดยภาคครัวเรือนซึ่งมีฐานะเป็นผู้บริโภคในระบบเศรษฐกิจ การมีหนี้สินจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและคุณภาพการบริโภคโดยทั่วไปสาเหตุของการก่อหนี้หรือภาวะความจำเป็นที่นำไปสู่การก่อหนี้เกิดจากรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ไม่สามารถหารายได้มาสนองความจำเป็นทางด้านค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันอย่างเพียงพอ และขาดการวางแผนทางการเงินที่ดีจนก่อให้เกิดปัญหาหนี้สิน กล่าวได้ว่าเป็นการขาดวินัยทางการเงิน ประมาทในการวางแผนทางการเงิน ตลอดจนกระแสทุนนิยมที่เน้นการตลาด จะเห็นได้ว่าการกระตุ้นการบริโภคผ่านทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต อย่างต่อเนื่องโดยที่สื่อมีบทบาทและอิทธิพลอย่างยิ่งในการจูงใจให้เกิดความต้องการอยากได้อะไร มี โดยบางครั้งอาจลืมนึกไปว่าอะไรคือความจำเป็นพื้นฐานหรือปัจจัยสี่ อันได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้บริโภคเพียงเพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานแต่เพียงอย่างเดียว บางส่วนบริโภคเพื่อความโก้หรู แข่งขันด้วยการเหนือกว่า จึงเป็นที่มาของค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็นและพฤติกรรมชอบเสี่ยงโชค การพนัน นอกจากนี้ยังรวมถึงความต้องการสร้างหลักประกันในอนาคตให้กับตนเองและครอบครัว เช่น การกู้ยืมเพื่อซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ เพื่อการศึกษา การรักษาพยาบาล หรือกู้ยืมเพื่อการลงทุน ล้วนเป็นสาเหตุนำไปสู่การเกิดหนี้ (มนไท จันทร์ทอง, 2556)

ตารางที่ 1 รายได้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนและหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนที่เป็นหนี้ทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2550 – 2558

ปี พ.ศ.	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)
2550	18,660	14,500	116,681
2552	20,903	16,205	134,699
2554	23,236	17,403	134,900
2556	25,194	19,061	163,087
2558	26,915	21,157	156,770

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2558)

จากตารางที่ 1 สำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจรายได้อาศัยจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนและหนี้สินในภาคครัวเรือนที่เป็นหนี้ทั่วประเทศในปี พ.ศ.2550 - 2558 เมื่อเปรียบเทียบพบว่าครัวเรือนมีรายได้อาศัยจ่ายมากกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพอีกทั้งรายได้และค่าใช้จ่ายตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 - 2558 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นคือรายได้เพิ่มขึ้นจาก 18,660 บาท เป็น 26,915 บาท และค่าใช้จ่ายเพิ่มจาก 14,500 บาท เป็น 21,157 บาท เช่นเดียวกับหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 จากครัวเรือนทั่วประเทศประมาณ 21 ล้านครัวเรือน พบว่าเป็นครัวเรือนที่มีหนี้สินประมาณ 10.4 ล้านครัวเรือนหรือร้อยละ 49.1 โดยมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 156,770 บาทต่อครัวเรือน และเมื่อพิจารณาหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนในระหว่างปี พ.ศ.2550 ถึง พ.ศ.2558 พบว่าจำนวนเงินที่เป็นหนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเพิ่มจาก 116,681 บาท ในปี พ.ศ.2550 เป็น 163,087 บาท ในปี พ.ศ.2556 จากนั้นในปี พ.ศ.2558 จำนวนเงินที่เป็นหนี้เริ่มปรับตัวลดลงเล็กน้อย จะเห็นได้ว่ารายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้น ในขณะที่หนี้สินเฉลี่ยก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 2 หนี้สินในระบบและหนี้สินนอกระบบเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2550 - 2558

ปีพ.ศ.	หนี้สินในระบบ (บาท)	หนี้สินนอกระบบ (บาท)	รวม (บาท)
2550	109,826 (94.13)	6,855 (5.87)	116,681 (100.00)
2552	127,715 (94.82)	6,984 (5.18)	134,699 (100.00)
2554	130,930 (97.06)	3,970 (2.94)	134,900 (100.00)
2556	159,816 (97.99)	3,271 (2.01)	163,087 (100.00)
2558	153,425 (97.87)	3,346 (2.13)	156,771 (100.00)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละของแต่ละประเภท

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2558)

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงหนี้สินในระบบและหนี้สินนอกระบบเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั่วประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 - 2558 พบว่าหนี้สินในระบบมีสัดส่วนแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่หนี้สินนอกระบบมีสัดส่วนแนวโน้มลดลง ซึ่งครัวเรือนทั่วประเทศที่มีหนี้สินในปี พ.ศ.2558 พบว่าครัวเรือนที่เป็นหนี้ในระบบมีสัดส่วนร้อยละ 97.87 และมีหนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 153,425 บาท ส่วนหนี้สินนอกระบบมีเพียงร้อยละ 2.13 และมีหนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 3,346 บาท และพบว่าจำนวนเงินเฉลี่ยที่เป็นหนี้ในระบบสูงกว่านอกระบบถึง 46 เท่า

ข้าราชการทหารเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับปัญหาด้านค่าใช้จ่ายที่มีแนวโน้มมากกว่าด้านรายได้ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ข้าราชการทหารก่อหนี้ขึ้นมา อาชีพข้าราชการทหารมีอาชีพที่มีเงินรายได้ประจำเดือน ซึ่งทางราชการจ่ายให้และมีสวัสดิการต่างๆ น่าจะดีและมีความมั่นคง แต่มีข้าราชการทหารระดับกลางๆ และชั้นผู้น้อยนั้นคือข้าราชการทหารชั้นประทวนจำนวนมากที่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ต่ำทำให้มีปัญหาหนี้สินจำนวนมากซึ่งการเป็นหนี้จะไม่ประสบปัญหาใดๆ หากข้าราชการทหารชั้นประทวนมีความสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดระยะเวลา สามารถหมุนเวียนเงินได้อย่างคล่องตัว แต่ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการไม่

สามารถชำระหนี้ได้ หรือไม่มีเงินชำระหนี้ตามกำหนด อาจเนื่องจากยอดเงินที่ต้องชำระและดอกเบี้ยที่ต้องชำระ คีนมีจำนวนมากเกินรายรับที่ได้ การไม่มีสภาพคล่องในการหมุนเวียนเงิน ทำให้เกิดปัญหาตามมาต่างๆ อาทิ การผิดผ่อนหนี้ การค้างชำระหนี้ เป็นต้น ซึ่งภายใต้สภาพโครงสร้างเงินเดือนของทหารในปัจจุบันยังไม่เป็นที่ เพียงพอต่อความต้องการโดยเฉพาะข้าราชการทหารชั้นผู้น้อยหรือข้าราชการทหารชั้นประทวน หรือในอีกแง่ หนึ่งคือโครงสร้างเงินเดือนของระบบราชการไทยไม่สามารถปรับตัวได้ทันตามความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น (ชวลิต คชศิริณู, 2541)

จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการพิจารณาศึกษาภาระหนี้สินของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาภาระหนี้สินของข้าราชการทหาร โดยเชื่อว่าสามารถนำข้อมูลมาเป็นข้อเสนอแนะ อันจะเป็นการช่วยให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเชิงบูรณาการ เช่น การหาแหล่งเงินทุน การจัดสรรสวัสดิการด้านต่างๆ รวมถึงการจัดสวัสดิการด้านเงินกู้ที่มีความจำเป็นสำหรับข้าราชการทหารชั้นผู้น้อยหรือ ข้าราชการทหารชั้นประทวนที่ประสบปัญหาต่อไปอีกทั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลให้ดีขึ้นและส่งผล มาสู่การปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สินของข้าราชการทหารชั้น ประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาลักษณะหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบ พิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้การศึกษาได้แก่ แบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ข้าราชการทหารชั้น ประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งภายในค่ายทหารจะแบ่งย่อยออกเป็น 3 หน่วย ตามการมี ผู้บังคับบัญชาหน่วย ได้แก่ กรมรบพิเศษที่ 5, กรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 และกรมรบพิเศษที่ 5 กอง พันรบพิเศษที่ 2 มีจำนวนทั้งหมด 538 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่ ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อคำนวณแล้วได้จำนวน 300 ตัวอย่าง และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยแยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

การศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยนำเสนอ ในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ และปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สินของข้าราชการทหารชั้น ประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ทำการวิเคราะห์โดยการวัดระดับความสำคัญของแต่ละ ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้สินซึ่งประกอบด้วย 7 ปัจจัย โดยอาศัยหลักเกณฑ์วิธีของลิเคอร์ท (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ และนำผลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและทำการแปลผลของระดับคะแนนเฉลี่ย

การศึกษาลักษณะหนี้สินทั้งในระบบและนอกระบบของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบ พิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา อธิบายถึงข้อมูลลักษณะหนี้สินทั้งใน ระบบและนอกระบบ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบด้วยตารางแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาด้านลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ระดับชั้นยศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะที่อยู่อาศัย รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน การทำงานพิเศษ รายได้จากการทำงานพิเศษ รายได้ของครัวเรือนต่อปี สัดส่วนรายจ่ายต่อรายได้ของครัวเรือน สมาชิกทั้งหมดในครัวเรือน สมาชิกในครัวเรือนที่ไม่ทำงาน และสัดส่วนของสมาชิกที่ไม่ทำงานต่อสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีชั้นยศสิบเอก มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีสถานภาพสมรสซึ่งไม่มีบุตรในความดูแล โดยอาศัยที่บ้านพักสวัสดิการ มีรายได้ส่วนบุคคล 15,001 – 25,000 บาทต่อเดือน และข้าราชการทหารบางส่วนทำงานพิเศษ มีรายได้จากการทำงานพิเศษ 5,001 – 15,000 บาทต่อเดือน และส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนอยู่ที่ 180,001 – 360,000 บาทต่อปี มีสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือน 3 – 4 คน และส่วนใหญ่ไม่มีสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่ทำงานทำให้มีสัดส่วนของสมาชิกที่ไม่ทำงานต่อสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือนน้อยกว่าร้อยละ 20

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สินของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจัย	กรมรบพิเศษที่ 5		กรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1		กรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 2		รวม	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับผล	คะแนนเฉลี่ย	ระดับผล	คะแนนเฉลี่ย	ระดับผล	คะแนนเฉลี่ย	ระดับผล
ระดับรายได้ของครัวเรือนต่อปี	3.70	มาก	3.70	มาก	3.24	ปานกลาง	3.51	มาก
สัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้ต่อรายได้	2.57	ปานกลาง	2.41	น้อย	2.61	ปานกลาง	2.52	ปานกลาง
สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคพื้นฐานในชีวิตประจำวันต่อรายได้	3.28	ปานกลาง	2.47	น้อย	2.37	น้อย	2.57	ปานกลาง
สัดส่วนรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยต่อรายได้	1.037	น้อยที่สุด	1.171	น้อยที่สุด	1.130	น้อยที่สุด	1.130	น้อยที่สุด
สัดส่วนรายจ่ายค่ารักษาพยาบาลต่อรายได้	1.00	น้อยที่สุด	1.00	น้อยที่สุด	1.008	น้อยที่สุด	1.003	น้อยที่สุด
สัดส่วนรายจ่ายค่าเล่าเรียนบุตรหลาน/ตนเองต่อรายได้	1.019	น้อยที่สุด	1.065	น้อยที่สุด	1.024	น้อยที่สุด	1.041	น้อยที่สุด
สัดส่วนของสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงในครัวเรือน	1.944	น้อย	1.943	น้อย	1.983	น้อย	1.960	น้อย

ที่มา : จากการศึกษา

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาทั้งหมด 7 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ระดับรายได้ของครัวเรือนต่อปี สัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้ต่อรายได้ของครัวเรือน สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคพื้นฐานในชีวิตประจำวันต่อรายได้ของครัวเรือน สัดส่วนรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยต่อรายได้ของครัวเรือน สัดส่วนรายจ่ายค่ารักษาพยาบาลต่อรายได้ของครัวเรือน สัดส่วนรายจ่ายค่าเล่าเรียนบุตรต่อรายได้ของครัวเรือน และสัดส่วนของสมาชิกที่เป็นภาระพึ่งพิงในครัวเรือน พบว่าปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สิน 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ระดับรายได้ของครัวเรือนต่อปี โดยกลุ่มตัวอย่างข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 และกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 2 ส่วนใหญ่มีรายได้ครัวเรือนอยู่ระหว่าง 180,001 – 360,000 บาทต่อปี ในขณะที่ข้าราชการกองพันรบพิเศษ กรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 ส่วนใหญ่มีรายได้ของครัวเรือนระหว่าง 360,001 – 540,000 บาทต่อปี ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายและชำระหนี้ ดังนั้นเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าปัจจัยด้านระดับรายได้ของครัวเรือนต่อปีผลมากที่สุดที่จะทำให้เกิดหนี้สิน อันดับที่ 2 สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคพื้นฐานในชีวิตประจำวันต่อรายได้ครัวเรือน โดยกลุ่มตัวอย่างข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 ส่วนใหญ่มีสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคพื้นฐานในชีวิตประจำวันต่อรายได้ของครัวเรือนน้อยกว่าร้อยละ 41 – 60 ในขณะที่ข้าราชการทหารชั้นประทวนกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 และกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 2 ส่วนใหญ่มีสัดส่วนรายจ่ายร้อยละ 21 – 40 ดังนั้นเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่าปัจจัยด้านสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคพื้นฐานในชีวิตประจำวันต่อรายได้ของครัวเรือนมีผลระดับปานกลางที่จะทำให้เกิดหนี้สิน และอันดับที่ 3 สัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้ต่อรายได้ครัวเรือน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้ต่อรายได้ของครัวเรือนอยู่ที่ร้อยละ 21 – 40 ดังนั้นเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่าปัจจัยด้านสัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้ต่อรายได้ของครัวเรือนมีผลระดับปานกลางที่จะทำให้เกิดหนี้สิน

ผลการศึกษาด้านลักษณะหนี้สินในระบบของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย วงเงินที่กู้ยืม อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ระยะเวลากู้ แหล่งเงินกู้ จำนวนเงินผ่อนต่อเดือน หลักประกันที่ใช้ การผิมนัดชำระหนี้ และการรับรู้ข่าวสารของแหล่งเงินกู้ พบว่าส่วนใหญ่มีวงเงินสินเชื่ออยู่ที่ 500,001 – 1,000,000 บาท ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างสังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 มีวงเงินสินเชื่อในระบบไม่เกิน 500,000 บาท โดยส่วนใหญ่ชำระอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ 6.1 – 7 ต่อปี ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างสังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 ที่ส่วนใหญ่ชำระอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี ซึ่งมีระยะเวลากู้สินเชื่อ 11 – 15 ปี เนื่องจากเป็นกู้สินเชื่อในระบบ โดยส่วนใหญ่จะเป็นสินเชื่อระยะยาวและมีเงินผ่อนต่อเดือนน้อย ซึ่งส่วนใหญ่จะมีเงินผ่อนต่องวดไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน สำหรับวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อส่วนใหญ่เพื่อนำไปชำระหนี้หรือเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือเพื่อนำไปชำระหนี้และเพื่อซื้อยานพาหนะ ซึ่งส่วนใหญ่จะทำการกู้สินเชื่อกับสหกรณ์ออมทรัพย์เนื่องจากการกู้สินเชื่อกับสหกรณ์จะมีขั้นตอนและเงื่อนไขที่ง่ายกว่าการขอสินเชื่อกับธนาคาร รองลงมาจะกู้ยืมเงินกับธนาคารกรุงไทยและธนาคารออมสิน หลักทรัพย์ที่ใช้ในการค้ำประกันส่วนใหญ่ใช้บุคคล/นิติบุคคลในการค้ำประกัน รองลงมาใช้เงินฝากและที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง สำหรับแหล่งข้อมูลข่าวสารในการกู้เงินส่วนใหญ่จะสอบถามจากเพื่อนร่วมงานหรือสอบถามข้อมูลด้วยตนเอง รองลงมาคือสอบถามด้วยตนเองและเจ้าหน้าที่ธนาคารมาประชาสัมพันธ์ ตามลำดับ

ผลการศึกษาด้านลักษณะหนี้สินนอกระบบของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีหนี้สินนอกระบบ จำนวน 28 คน แบ่งเป็นสังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 และสังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 1 อย่างละ 7 คน และสังกัดกรมรบพิเศษที่ 5 กองพันรบพิเศษที่ 2 จำนวน 14 คน โดยส่วนใหญ่มีวงเงินหนี้สินนอกระบบไม่เกิน 50,000 บาท

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างสังกัดกรมพิเศษที่ 5 กองพันพิเศษที่ 1 ส่วนใหญ่มีวงเงินหนี้นอกระบบระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท มีอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 5 ต่อเดือน ด้านระยะเวลาหนี้ส่วนใหญ่จะกู้ยืมเป็นระยะเวลา 1 – 2 ปี ซึ่งเป็นกู้ยืมระยะสั้นเมื่อเปรียบเทียบกับการกู้สินเชื่อในระบบ โดยส่วนใหญ่จะผ่อนเงินกู้ไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน เนื่องจากการกู้สินเชื่อในระบบจะมีวงเงินกู้้น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับการกู้ในระบบ ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างสังกัดกรมพิเศษที่ 5 กองพันพิเศษที่ 1 ที่ส่วนใหญ่มีจำนวนเงินผ่อนหนี้นอกระบบมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน เนื่องจากมีวงเงินกู้มากกว่าข้าราชการหน่วยงานอื่น สำหรับวัตถุประสงค์ในการกู้สินเชื่อในระบบส่วนใหญ่เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือนำไปชำระหนี้และใช้ในการศึกษาของบุตร โดยมีแหล่งในการกู้ยืมส่วนใหญ่เป็นเพื่อนร่วมงาน รองลงมาคือญาติพี่น้องและบริษัทเงินทุน/นายทุนระบบ หลักทรัพย์ที่ใช้ในการค้ำประกันส่วนใหญ่ใช้รถยนต์/รถจักรยานยนต์ รองลงมาไม่ใช้หลักทรัพย์ในการค้ำประกันและใช้บุคคล/นิติบุคคล สำหรับแหล่งข้อมูลข่าวสารในการกู้เงินส่วนใหญ่จะสอบถามจากเพื่อนร่วมงาน รองลงมาจะสอบถามข้อมูลด้วยตนเอง ญาติพี่น้อง และจากสื่อสิ่งพิมพ์ ตามลำดับ

สรุปและข้อเสนอแนะ

ด้านลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมพิเศษที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีชั้นยศสิบเอก มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีสถานภาพสมรสซึ่งไม่มีบุตรในความดูแล โดยอาศัยที่บ้านพักสวัสดิการ มีรายได้ส่วนบุคคล 15,001 – 25,000 บาทต่อเดือน และบางส่วนทำงานพิเศษ มีรายได้จากการทำงานพิเศษ 5,001 – 15,000 บาทต่อเดือน และมีรายได้ของครัวเรือนอยู่ที่ 180,001 – 360,000 บาทต่อปี จากผลการศึกษาพบว่าทำงานพิเศษเพียงร้อยละ 25 และมีสัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้ต่อรายได้ครัวเรือนร้อยละ 21 - 40 ซึ่งจะมีความเสี่ยงต่อความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตหากมีสัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้มากเกินไป ดังนั้นผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรจัดหาแหล่งรายได้เสริมหรือการทำงานพิเศษเพื่อเพิ่มรายได้ของครัวเรือน เช่น การเปิดตลาดตอนเย็นเพื่อสนับสนุนช่องทางในการค้าขายของข้าราชการทหารหลังเลิกงาน การฝึกอบรมอาชีพเสริมตามความถนัด เป็นต้น

ปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดหนี้สิน 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ระดับรายได้ของครัวเรือนต่อปี อันดับที่ 2 สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคพื้นฐานในชีวิตประจำวันต่อรายได้ครัวเรือน และอันดับที่ 3 สัดส่วนรายจ่ายในการชำระหนี้ต่อรายได้ครัวเรือน จากผลการศึกษาพบว่าสัดส่วนรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคพื้นฐานในชีวิตประจำวันต่อรายได้ครัวเรือนอยู่ที่ร้อยละ 21 – 40 ซึ่งหากไม่มีการวางแผนทางการเงินอาจจะมีค่าใช้จ่ายหรือการบริการทางการเงินที่ผิดพลาด นำมาสู่ความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคต ดังนั้นผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรมีการให้ความรู้ทางการเงิน ตลอดจนการวางแผนทางการเงินเพื่ออนาคตที่มั่นคงแก่ข้าราชการทหาร เช่น การบริหารรายรับ รายจ่าย การลงทุน และการออมเงิน

ด้านลักษณะหนี้สินในระบบของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีวงเงินสินเชื่อในระบบอยู่ที่ 500,001 – 1,000,000 บาท มีอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ 6.1 – 7 ต่อปี ซึ่งมีระยะเวลากู้สินเชื่อ 11 – 15 ปี เงินผ่อนต่องวดไม่เกิน 5,000 ต่อเดือน โดยมีวัตถุประสงค์ในการกู้สินเชื่อเพื่อนำไปชำระหนี้หรือเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะทำการกู้สินเชื่อกับสหกรณ์ออมทรัพย์โดยใช้บุคคล/นิติบุคคลในการค้ำประกัน สำหรับแหล่งข้อมูลข่าวสารในการกู้เงินจะสอบถามจากเพื่อนร่วมงานหรือสอบถามข้อมูลด้วยตนเอง จากผลการศึกษาพบว่าแหล่งในการกู้ในระบบส่วนใหญ่จะกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนั้นในการดำเนินงานหรือการ

ให้บริการทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ควรวีถีหลักทรัพย์ ให้มีการกำกับดูแลกิจการที่สะท้อนถึงความซื่อสัตย์และโปร่งใส ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ สร้างความน่าเชื่อถือ และสามารถป้องกันความเสี่ยงทางการเงินได้

ลักษณะหนี้สินนอกระบบของกลุ่มตัวอย่าง มีหนี้นอกระบบจำนวน 28 คน ส่วนใหญ่มีวงเงินหนี้นอกระบบไม่เกิน 50,000 บาท มีอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 5 ต่อเดือน ซึ่งมีระยะเวลากู้หนี้ 1 – 2 ปี จะผ่อนเงินกู้ไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน โดยมีวัตถุประสงค์ในการกู้เงินเชื่อเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันและนำไปชำระหนี้ ซึ่งจะใช้รถยนต์/รถจักรยานยนต์ เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน มีแหล่งในการกู้ยืมเป็นเพื่อนร่วมงาน จากผลการศึกษาพบว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารในการกู้เงินส่วนใหญ่จะสอบถามจากเพื่อนร่วมงาน ยังคงขาดการรับรู้จากการประชาสัมพันธ์ของธนาคาร ดังนั้นธนาคารควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ทางการเงินผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรทัศน์ แผ่นป้ายโฆษณา วิทยุ และการแนะนำของพนักงาน เพื่อเป็นการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของข้าราชการทหารชั้นประทวน

เอกสารอ้างอิง

- ชวลิต คชหิรัญ.(2541). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่.**การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนไท จันทร์ทอง.(2556). **ภาวะหนี้สินของบุคลากรในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร.วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.**
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2558). **รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2558.**กลุ่มสถิติรายได้รายจ่ายสำนักสถิติสังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติ.